

(Elforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA NOE Net A/S
OVER Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010
OM reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer for 2011

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

NÆVNETS Nævnformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Konsulent, civilingeniør Knut Berge
SÆTNING Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann
I SAGEN

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 stadfæstes.
AFGØRELSE

Elnetselskabet NOE Net A/S (herefter benævnt klager) har sammen med elnetselskaberne Thy-Mors Energi A/S, Vestjyske Net 60 kV A/S og RAH Net A/S, der alle er repræsenteret ved advokat Karsten Hjorth Larsen, Smith Knudsen Advokataktieselskab, indgivet en fælles klage til Energiklagenævnet over Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010. Ved afgørelsen udmeldte Energitilsynet elnetselskabernes indtægtsrammer for 2011. Ved brev af 8. juni 2011 har Vestjysk Revision ved statsautoriseret revisor Henrik Bjerre på vegne af klager udvidet den fælles klage af 19. november 2011 over Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2011 med et forhold, der alene angår klager.

På denne baggrund er klagers sag blevet udskilt til selvstændig behandling og afgørelse i den foreliggende afgørelse. Den fælles klage er for så vidt angår Thy-Mors Energi A/S, Vestjyske Net 60 kV A/S og RAH Net A/S afgjort ved Energiklagenævnets afgørelse af 6. juni 2011, jf. nedenfor.

Sagens baggrund

Energitilsynet udmelder årligt individuelle krav til reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer, jf. elforsyningslovens¹ § 70, stk. 9, og indtægtsrammebekendtgørelsens² §§ 26 og 27. Udmeldingen sker på baggrund af en

¹ Lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010 om elforsyning.

² Bekendtgørelse nr. 1227 af 10. december 2009 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven som æn-

benchmarking af elnetselskabernes økonomiske effektivitet samt selskabernes kvalitet i levering af elektricitet. Energitilsynet udmeldte den 25. oktober 2010 kravene til reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer for 2011.

Energitilsynet anvender den såkaldte netvolumenmodel ved benchmarking af elnetselskabernes økonomiske effektivitet. Energitilsynet kan på baggrund heraf vurdere, hvor omkostningseffektivt et elnetselskab er til at drive sit eget net set i forhold til, hvor omkostningseffektiv andre danske selskaber ville være til at drive et tilsvarende net. Energitilsynet benchmarker selskaberne i forskellige kategorier, herunder regionale transmissionsselskaber, distributionselskaber og transformerforeninger.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Energitilsynet inddrager som udgangspunkt alle elnetselskabernes omkostninger i den økonomiske benchmarking. Der er imidlertid visse omkostninger, som Energitilsynet anser for ekstraordinære omkostninger, der kan holdes uden for den økonomiske benchmarking. Energitilsynet inddeler ekstraordinære omkostninger i fire omkostningskategorier. Det drejer sig om omkostninger, som bliver afholdt af tredjemand, omkostninger til afholdelse af pensionsforpligtelser, force majeure-omkostninger samt omkostninger med uhenigtsmæssig effekt på elnetselskabernes adfærd, herunder omkostninger til fjernaflæste målere og migreringsomkostninger til IT-systemer ved fusioner.

Side 2 af 16

Klager er et netselskab, som er 100 % ejet af Nordvestjysk Elforsyning a.m.b.a. Klager er helt eller delvis netejer i kommunerne: Lemvig, Holstebro, Struer og Herning.

Klager har sammen med selskaberne Thy-Mors Energi A/S, Vestjyske Net 60 kV A/S og RAH Net A/S indgivet en fælles klage af 19. november 2010. Klager har herefter udvidet klagen ved brev af 8. juni 2011.

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 6. juni 2011 (Energiklagenævnets j.nr. 1011-10-9) taget stilling til klagen af 19. november 2011 for så vidt angår elnetselskaberne Thy-Mors Energi A/S, Vestjyske Net 60 kV A/S og RAH Net A/S. Denne klage angik de særlige forhold, som selskaberne mente, at de er underlagt, som følge af bl.a. mere korrosivt miljø. Selskaberne ønskede, at disse forhold skulle afspejles i Energitilsynets benchmarking af selskaberne. Ved Energiklagenævnets afgørelse af 6. juni 2011 stadfæstede nævnet Energitilsynets afgørelse. Energiklagenævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at Energitilsynet er tillagt et vidt skøn ved valg af metode for benchmarkingen, herunder til korrektion for fordyrende rammevilkår, samt at den valgte metode måtte anses for egnet til vurdering af selskabernes effektiviseringspotentiale og i øvrigt baseret på saglige hensyn. Energiklagenævnet lagde endvidere vægt

på Energitilsynets ændrede beregningsmetode og analyse af de fordyrende rammevilkår, som fastslog, at der ikke var grundlag for at korrigere for fordyrende rammevilkår for netselskaber beliggende ved Jyllands vestkyst. Afgørelsen er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk under menupunktet "Afgørelser".

Klager har udover de punkter, som fremgik af den fælles klage af 19. november 2010, ved brev af 8. juni 2011 anført et selvstændigt klagepunkt vedrørende en driftsomkostning fra 2002, som har fået indvirkning på benchmarkingen i 2011. Klager har i den forbindelse anført, at benchmarkingen for selskabet er ukorrekt med hensyn til de omkostninger, der er lagt til grund for benchmarkingen, idet klager ikke har anmeldt en driftsomkostning fra 2002 som en ekstraordinær omkostning, som kunne holdes ude af benchmarkingen.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 3 af 16

Den påklagede afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 vedlægges som bilag 1, og bilagene til Energitilsynets afgørelse er vedlagt som bilag 2.

Klagers synspunkter og bemærkninger

Det er klagers opfattelse, at Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 bør hjemvises, således at Energitilsynet kan inddrage de geografisk bestemte fordyrende rammevilkår korrosion, vindpåvirkning, stort antal decentrale produktionsenheder samt manglende kundetæthed som nødvendige omkostninger ved fastsættelsen af klagers indtægtsrammer. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Klager har tidligere påpeget, at der er en række fordyrende rammevilkår for de vestjyske selskaber, som der bør tages hensyn til ved fastsættelsen af indtægtsrammerne. Energitilsynet har dog ikke ved fastsættelse af indtægtsrammer for 2011 inddraget disse hensyn i vurderingen.
- I henhold til indtægtsrammebekendtgørelsen skal der udmeldes individuelle indtægtsrammer for elnetselskaberne. Formålet med at fastsætte indtægtsrammer er at simulere en konkurrencesituation på et marked, hvor selskaberne har monopol på at levere elektricitet. Der skal således opnås den billigste ydelse uden at forsyningssikkerheden nedsættes. Hvis den simulerede konkurrencesituation ikke tager højde for de geografisk bestemte faktorer, vil det kunne påvirke forsyningssikkerheden på sigt. Det vil derfor ikke være muligt for klager at opretholde et net, der har den kvalitet og forsyningssikkerhed, som loven foreskriver, hvis ikke Energitilsynets benchmarkingmodel tager højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for klager.

- Klagers geografi dækker det meste af det vestlige Jylland og den største del af kommunerne Holstebro, Lemvig, Struer, Ringkøbing Skjern, Morsø og Thisted. Disse områder er karakteriseret ved et aggressivt/korrosivt miljø som følge af saltindhold i luften fra Vesterhavet, en voldsom vindpåvirkning hovedsageligt fra vest, en højere grad af decentral elproduktion i form af vindmøller og lav kundetæthed.
- Luftbårne net er grundlæggende etableret i metal med forskellig overfladebehandling. Metal- og overfladebehandlingsindustrien anvender en tabel for, hvilken overfladebehandling som skal anvendes under forskellige forhold. Der inddeles geografisk set i forskellige korrosionsklasser i henhold til den internationale standard ISO (International Organization for Standardization), som også er gjort til Dansk Standard, DS/EN ISO 12944-2³. I denne standard er der i alt fem korrosionsklasser C1 til C5, hvor C5 er et udtryk for den højeste korrosionsrisiko. Korrosionsklasserne skal anvendes for at sikre mangelfrie leverancer fra producenter af metalkonstruktioner og overfladebehandlingsmaterialer. Transmissionsselskaber er forpligtede til at efterleve krav til korrosionssikring af selskabets elforsyningsmateriel. I C5 kategorien hører bl.a. underkategorien C5-M, som finder anvendelse ved kyster og offshore områder med højt saltindhold i luften. For det vestlige Jylland kan forhold svarende til C5-M konstateres op til 25 km fra vestkysten. Dette skyldes endvidere den kraftige vindpåvirkning hovedsageligt fra vest. Den øgede korrosionssikring kræver således større økonomisk råderum hos de berørte selskaber. For materialer, der er omfattet af C5-M kategorien, er der en betydelig levetidsforkortning. Afhængig af gods- og zinklagstykkelsen kan denne være nede på mellem 4 år og 48 år, hvor levetiden for samme materiale i C1 kategorien vil være 100 år. Levetiden for klagers elforsyningsmateriel er således i bedste fald kun den halve i forhold til elforsyningsmateriel beliggende med fastlandsklima.
- Det er alment kendt, at der ved den vestjyske kyst er en betydelig højere vindpåvirkning end i det resterende Danmark, ligesom der netop her opstilles mange vindmøller. Et net, der hovedsageligt er vindbåret og beliggende i dette område, vil derfor i udpræget højere grad være påvirket mekanisk af vind og vejr end nettet i det øvrige Danmark. Dette er en faktor, som påvirker klagers driftsøkonomi i negativ retning, og som indebærer en større sandsynlighed for afbrud og dermed for at påvirke forsyningssikkerheden. Vindforholdene nødvendiggør en kraftigere dimensionering af nettet og en lavere levetid for mekanisk

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 4 af 16

³ ”Korrosionskategorier og optimale malingsystemer” af Peter Kronborg Nielsen.

påvirkede dele af nettet. Der bør derfor tages højde herfor i netvolumenmodellen.

- I klagers geografiske område er der uforholdmæssigt mange vindmøller i forhold til resten af landet, og der er derfor en øget grad af decentral elproduktion. Decentral produktion fra vindmøller varierer i sagens natur med vinden. Anlæg til transport af energi fra decentrale anlæg er dimensioneret efter reglen om mest økonomisk tværsnit, hvilket vil sige efter det maksimale spændingsfald, og dermed er den termiske belastning på anlæg og kabler maksimeret i forhold til fabrikantens anvisning. Anlæggene kører derfor med den maksimale påvirkning med hensyn til temperaturpåvirkning. Samtidig er der normalt ikke andre kunder på anlægget, og derfor er der ved vindstille eller produktionsstop absolut ingen temperaturpåvirkning, mens der få timer senere kan være maksimal påvirkning. I et almindeligt distributionsnet vil anlæggene normalt aldrig belastes med mere end 50 % af hensyn til omlægningsmuligheder i nettet. I klagers geografiske område er det derfor nødvendigt at tilpasse nettet til disse meget varierende transport- og kapacitetsforhold. Hvor andre distributører kan tilpasse deres transportkapacitet til en middelværdi, vil klager oftere komme til at køre i fuldlast i længere perioder, hvilket vil betyde store temperaturudsving og dermed en generel kraftig belastning af alle samlinger i nettet. Dette påvirker levetiden og vedligeholdelsesomkostningerne. Den lavere levetid bør derfor indgå i netvolumenmodellen med en passende økonomisk kompensation, da der er tale om et helt konkret fordyrende rammevilkår i forhold til forsyningsområder uden tilsvarende vindmøllehyppighed.
- I klagers forsyningsområder er der kun begrænsede bymæssig bebyggelse i forhold til Østjylland, Fyn og det Østlige Sjælland, og områderne er småt befolket. Kundetætheden er derfor lavere og transportafstanden er større. Disse faktorer indgår ved dimensionering af nettet for at imødegå det spændingsfald, der skyldes afstand. Klager udbygger på den baggrund ofte på 10 kV-niveau, hvor mere tæt befolkede områder kan udbygge på 0,4 kV-niveau. Materiel til 10 kV-anlæg er højspændingsniveau og er derfor langt dyrere. Klager har på den baggrund en nødvendig, større dimensionering af nettet på grund af afstandsforholdene, hvilket påvirker vedligeholdelsesomkostningerne, og netvolumenmodellen bør derfor kompensere herfor.
- Da Energitilsynet ikke i afgørelsen af 25. oktober 2010 har taget højde for korrosion, vindpåvirkning, stort antal decentrale produktionsenheder samt manglende kundetæthed er klager indplaceret forkert i benchmarkingen. Klager skal endvidere henvise til, at der i Norge ta-

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 5 af 16

ges hensyn til forhold som de påpegede i forbindelse med fastsættelse af indtægtsrammer.

- Under den tidligere regulering af elnetselskaberne fra 2000 til 2004 kunne udbedringer, som var korrosionsbegrundede, afholdes i forholdet 1:1 og dermed holdes uden for den økonomiske benchmark. Energitilsynet har efterfølgende ændret opfattelse af disse faktiske forhold. Energitilsynets ændrede opfattelse er et udtryk for en praksisændring, som ikke er generelt gældende for alle elnetselskaber. Denne praksisændring er ikke blevet begrundet af Energitilsynet, og er derfor i strid med den forvaltningsretlige grundsætning om forbud mod reformatio in pejus.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Klager har herudover særligt anført, at benchmarkingen for klager er ukorrekt med hensyn til de omkostninger, der er lagt til grund for benchmarkingen, og at Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 bør derfor hjemvises, således at benchmarkingen kan ske på baggrund af de korrekte opgjorte omkostninger for selskabet. Det er klagers opfattelse, at omkostningerne for 2009 skal reduceres med 1.903.000 kr. i benchmarkingen af selskabets økonomiske effektivitet. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

Side 6 af 16

- Grundlaget for opgørelsen af den økonomiske effektivitet i afgørelsen af 25. oktober 2010 er blandt andet klagers reguleringsregnskab for 2009, som indeholder oplysninger om selskabets afholdte omkostninger for 2009. De omkostninger, som indgår i klagers reguleringsregnskab for 2009 er ikke retvisende i forbindelse med selskabets benchmarking for 2011, og der skal derfor ske en korrektion af omkostningerne i forbindelse med opgørelsen af de varige effektiviseringskrav i lighed med de gældende principper for korrektion af ekstraordinære omkostninger.
- I omkostningerne for 2009 indgår en udgift for efteropkrævning af driftsopgaver på 1.903.000 kr., som er udført for klager i regnskabsåret 2002. Fakturering af omkostningen er ved en fejl først sket i 2009 og påvirker således klagers driftsomkostninger i 2009, herunder også den gennemførte benchmarking. Når efteropkrævningen for 2009 ikke holdes ude af grundlaget for benchmarkingen for 2011, forøges det varige effektiviseringskrav på et fejlagtigt grundlag.
- Det årlige krav vedrørende økonomisk effektivitet er ved afgørelsen af 25. oktober 2010 opgjort til 858.701 kr. for 2011 og fremover. Ifølge klagers beregninger kan dette krav opgøres til 608.435 kr., såfremt den ovenfor anførte efteropkrævning af driftsopgaver vedrørende regnskabsåret 2002 holdes ude af benchmarkingen.

- Med den foreliggende afgørelse af 25. oktober 2010 reduceres klagers indtægtsrammer således varigt pr. år med ca. 250.000 kr. med virkning fra 2011, som følge af den ukorrekte opgørelse. Dermed afspejles det reelle billede ikke af klagers effektivitet, og selskabets placering i benchmarkingen og effektiviseringskravet er forringet. Dermed er selskabets konkurrenceevne forringet.
- Klager har ikke anmeldt omkostningerne som ekstraordinære til Energitilsynet, idet klager ved en henvendelse til Energitilsynet havde fået den opfattelse, at omkostningerne ikke var omfattet af tilsynets definition af ekstraordinære omkostninger, som kunne udgå af benchmarkingen for 2011. Såfremt omkostningerne kan betragtes som ekstraordinære i relation til benchmarkingen, vil klager anmelde omkostningerne som ekstraordinære til Energitilsynet sideløbende med behandlingen af sagen i Energiklagenævnet.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 7 af 16

Energitilsynets udtalelse

Det er Energitilsynets opfattelse, at Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 bør stadfæstes. Til støtte herfor har Energitilsynet navnlig anført følgende:

- På baggrund af en benchmarking af elnetselskabernes økonomiske effektivitet pålægger Energitilsynet elnetselskaberne et økonomisk krav, der konkret udmøntes i en varig reduktion af disse selskabers indtægtsrammer. Hjemmelen til at foretage denne benchmarking med efterfølgende reduktion af indtægtsrammen findes i elforsyningslovens § 70, stk. 9, og er udmøntet i indtægtsrammebekendtgørelsen. De tre klagende selskaber har fået krav, der ligger mellem 0 pct. og 8,17 pct. af selskabernes påvirkelige omkostninger. Det maksimale krav, der er blevet pålagt et selskab i forbindelse med Energitilsynets benchmarking af elnetselskaberne for 2011, ligger på 9,32 pct. af de påvirkelige omkostninger.
- Klager påklagede tillige Energitilsynets afgørelse af reduktion af indtægtsrammer for 2010. Klagen drejede sig om de fire samme punkter. Energiklagenævnet stadfæstede i 2010 Energitilsynets afgørelse. Klagers synspunkter har således været fremført i forbindelse med tidligere klagesager, og der ses ikke at være fremført væsentligt nyt i nærværende sag.
- I forbindelse med benchmarkingen for både 2009 og 2010 har Energitilsynets sekretariat udført en grundig analyse af netop de kritikpunkter, som klager påpeger. Bilag 2 til Energitilsynets afgørelse af 25. ok-

tober 2010 indeholder desuden en analyse om fordyrende rammevilkår. Korrosion er belyst gennem tre delanalyser. Alle analyser deler samtlige distributionsselskaber op i selskaber, der har elnet ved vestkysten og øvrige elnet. Alle analyser for korrosion medtager data for perioden 2006-2009. I første omgang testes det, om distributionsselskabernes korrigerede omkostningsindeks adskiller sig signifikant afhængig af, om de er placeret i et korrosivt miljø. Resultatet af testen viser, at selskaberne ved den jyske vestkyst ikke stilles signifikant dårligere i benchmarking-modellen i forhold til de øvrige selskaber. Herefter testes for, om distributionsselskabernes omkostningsindeks adskiller sig signifikant afhængig af deres geografiske placering. Hypotesen om, at selskaber med elnet ved vestkysten har samme omkostningsindeks som de øvrige selskaber, forkastes. Kategorien af øvrige selskaber har et højere omkostningsindeks end selskaber med elnet ved vestkysten. Den tredje test undersøger, om transformerforeningernes omkostningsindeks adskiller sig afhængig af, om de er placeret i et korrosivt miljø. Resultatet viser, at det ikke kan udelukkes, at selskaber med elnet ved vestkysten og øvrige selskaber har samme omkostningsindeks. Selskaber med elnet ved vestkysten stilles omkostningsmæssigt ikke signifikant dårligere end øvrige selskaber. Vestjyske Net 60 kV er ikke omfattet af de statistiske test, da selskabet er et transmissionsselskab. Imidlertid er Vestjyske Net 60 kV det mest effektive selskab blandt selskaberne i gruppe 1 for regionale transmissionsselskaber samt det eneste selskab, der har net ved vestkysten. Vestjyske Net 60 kV har et omkostningsindeks, der er ca. 9 pct. lavere end det næstmest effektive selskab i gruppen. Energitilsynet har derfor ikke fundet anledning til at inddrage de af klager anførte forhold vedrørende korrosion, vindpåvirkning, stort antal decentrale produktionsenheder samt manglende kundetæthed som fordyrende rammevilkår.

- Energitilsynet har fundet, at der er en sammenhæng mellem kundetætheden hos de enkelte selskaber og deres omkostningseffektivitet. Sammenhængen er dog, modsat hvad de fire klagende selskaber anfører, at selskaber med høj kundetæthed typisk har højere omkostninger ved driften af deres elnet. På baggrund af dette bliver elnetselskaber, der forsyner i tætbefolkede områder korrigeret, således at deres omkostningsindeks falder, mens selskaber, der forsyner områder med lav befolkningstæthed, får justeret deres omkostningsindeks opad. Dermed bliver selskaber med forsyning i tætbefolkede områder relativt mere omkostningseffektive i forhold til de selskaber, der forsyner i områder med lav befolkningstæthed, efter korrektionen af fordyrende rammevilkår.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 8 af 16

- Benchmarkingen foretages ved anvendelse af en såkaldt netvolumen-model. Denne model tager netop højde for forskellen i netselskabernes netstruktur, herunder at modellen netop er opbygget således, at selskaber med forskellig sammensætning af netkomponenter kan sammenlignes. Således er det ikke netselskabernes faktiske omkostninger, der sammenlignes, men derimod, hvilke omkostninger et gennemsnitligt netselskab ville have ved at drive et net, der er sammensat med klagers sammensætning af netkomponenter. Det er på den baggrund sekretariatets vurdering, at klagers bemærkning om udbygningen af nettet på 10 kV i stedet for på 0,4 kV i tæt befolkede områder må bero på en misforståelse af modellen.
- På baggrund af et høringssvar fra Dansk Energi har Energitilsynets sekretariat ændret metoden til beregningen af korrektion for fordyrende rammevilkår, så metoderne bedre afspejler den faktiske sammenhæng mellem kundetæthed og omkostninger. Konkret opgøres sammenhængen nu ved at tage den naturlige logaritme til henholdsvis kundetæthed og omkostningsindekset. På baggrund af observationerne mellem kundetæthed og omkostningsindeks kan der foretages en lineær regression, der udtrykker aftagende marginal omkostning som følge af øget kundetæthed. Rent statistisk har den nye metode således en bedre forklaringsgrad og udfylder dermed sammenhængen mellem kundetæthed og omkostninger.
- Det samlede effektiviseringskrav til netselskaberne falder ved anvendelse af den nye metode. Enkelte selskaber får hævet effektiviseringskravet, mens andre selskaber får reduceret kravet som følge af metodeskiftet. Typisk vil selskaber med høj kundetæthed opleve en reduktion af effektiviseringskravene i forhold til den tidligere model.
- Energitilsynets sekretariat har undersøgt de af klager anførte forhold, men har ikke fundet grundlag for at ændre netvolumenmodellen. Den model, som anvendes i Norge er anderledes end netvolumenmodellen, og det er ikke umiddelbart muligt at sammenligne de to modeller.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 9 af 16

Vedrørende det af klager anførte om driftsomkostningen fra 2002 har Energitilsynet navnlig udtalt følgende:

I udgangspunktet medtager den økonomiske benchmarking samtlige af et elnetselskabs omkostninger, idet disse må antages at afspejle selskabets økonomiske effektivitet. Energitilsynet har dog valgt at holde visse omkostninger ude af benchmarkingen, for at opnå et mere retvisende benchmarkingresultat. Disse er benævnt ekstraordinære omkostninger. Energitilsynet foretager den ovennævnte benchmarking på

baggrund af oplysninger fra selskaberne, der indsendes efter regler fastsat af Energitilsynet, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 26, stk. 2. Såfremt en virksomhed indsender mangelfulde eller fejlagtige oplysninger, eller indsender oplysninger efter den fastsatte tidsfrist, kan Energitilsynet fastsætte foreløbige værdier. De foreløbige værdier erstattes af virksomhedens egne tal, når disse er fremsendt til Energitilsynet med behørig dokumentation, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 26, stk. 3.

Energitilsynet har ved mail af 29. april 2010 overfor selskaberne oplyst, at sidste frist for indberetning af ekstraordinære omkostninger vedrørende årets benchmarking var 1. juni 2010. Ekstraordinære omkostninger indberettet efter 1. juni 2010 ville ikke blive korrigeret i den model, som dannede grundlag for afgørelsen af 25. oktober 2010.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 10 af 16

Klager havde ikke indberettet ekstraordinære omkostninger til Energitilsynet indenfor denne tidsfrist. Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 indeholder derfor ingen korrektioner for ekstraordinære omkostninger for så vidt angår klager. Energitilsynet har heller ikke efter ovenstående tidsfrist modtaget nogen indberetning af ekstraordinære omkostninger fra klager vedrørende regnskabsåret 2009.

Energitilsynet er først blevet bekendt med klagers angivne ekstraordinære omkostninger på 1.903.000 kr. og baggrunden herfor i klagers supplerende bemærkninger til Energiklagenævnet af 8. juni 2011. I det omfang klager indberetter ovenstående ekstraordinære omkostninger med behørig dokumentation til Energitilsynet, vil disse blive behandlet i henhold til indtægtsrammebekendtgørelsens § 27, stk. 3.

Retsgrundlaget

Priser for net- og transmissionsvirksomheders ydelser er reguleret i elforsyningslovens § 70. Af bestemmelsen fremgår bl.a. følgende om fastsættelse af indtægtsrammer for virksomhederne:

”[...]

§ 70. Priser for netvirksomhedernes og de regionale transmissionsvirksomheders ydelser fastsættes i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 69 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af virksomheden.

Stk. 2. Klima- og energiministeren fastsætter regler om indtægtsrammer for alle berørte virksomheder for et nærmere angivet antal år. Som led i denne regulering sikres det, at tarifferne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tarifferne

pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives. Indtægtsrammen vil blive hævet med et beløb svarende til forrentning og afskrivning af den kapital, der finansierer nyinvesteringen, opgjort efter reglerne i årsregnskabsloven, eventuelt med modregning af tilslutningsbidrag. Såfremt den nødvendige nyinvestering erstatter et eksisterende anlæg, vil indtægtsrammen blive forhøjet med et beløb, der dækker forrentning, afskrivning samt drift og vedligeholdelse af nyinvesteringen. Virksomheden kan vælge, at beregningen sker som en varig eller en midlertidig forhøjelse af indtægtsrammen. Såfremt forhøjelsen beregnes som en annuitet, vil forhøjelsen være varig. Såfremt forhøjelsen sker, således at den afspejler et serielån, bortfalder forhøjelsen ved udløbet af den forventede levetid, og ved fremtidige investeringer i anlægget vil der ske en fornyet beregning af indtægtsrammen. Uanset om forhøjelsen sker, så den afspejler en annuitet eller et serielån, indregnes endvidere omkostninger til nedtagning af det erstattede anlæg og efterlevelse af myndighedskrav i forbindelse hermed. Ved beregningen af forhøjelsen skal der ske modregning af et beløb, der dækker kassationsværdien af det erstattede anlæg. Der skal endvidere ske modregning af et beløb, der dækker de omkostninger, som netvirksomheden eller den regionale transmissionsvirksomhed ville have haft til drift, vedligeholdelse og fornyelse af det erstattede anlæg, såfremt det erstattede anlæg fortsat skulle have været drevet med uændret funktionalitet. Over- og underdækning for perioden fra den 1. januar 2000 til den 31. december 2003 påvirker ikke det i 2. pkt. nævnte loft. Afvikling af denne underdækning skal være afsluttet senest ved udgangen af 2010.

...

Stk. 9. Inden for de i stk. 2 nævnte rammer fastsætter Energitilsynet årligt en indtægtsramme for hver af de berørte virksomheder under hensyntagen til den enkelte virksomheds effektiviseringspotentiale. Såfremt en netvirksomhed eller regional transmissionsvirksomhed ikke overholder fristen for indsendelse af de nødvendige oplysninger eller afgiver mangelfulde eller fejlagtige oplysninger til brug for Energitilsynets fastlæggelse af indtægtsrammen og opgørelse af effektiviteten, kan Energitilsynet foreløbigt fastsætte indtægtsrammen og effektiviteten. Energitilsynet kan for virksomhedens regning anvende uafhængig ekstern bistand til løsning af denne opgave. Den foreløbige værdifastsættelse bortfalder, når de nødvendige oplysninger er fremsendt og dokumenteret. En eventuel efterfølgende justering af indtægtsrammen som følge af de indsendte oplysninger vil ske for det næstfølgende regnskabsår. Klima- og energiministeren kan fastsætte reg-

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 11 af 16

ler om, at der ved opgørelse af effektiviseringspotentialer skal tages hensyn til kvaliteten af den transport af elektricitet med tilhørende ydelser, som virksomheden skal gennemføre som bevilningshaver, jf. § 20, stk. 1.
[...]"

Den nærmere regulering af indtægtsrammerne er fastsat i indtægtsrammebekendtgørelsen. Af bekendtgørelsens §§ 26 og 27 fremgår følgende:

"[...]

Benchmarking og effektiviseringskrav

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

§ 26. Energitilsynet benchmarker én gang årligt virksomhederne på deres økonomiske effektivitet og kvalitet i leveringen.

Side 12 af 16

Stk. 2. Benchmarkingen baseres på oplysninger fra virksomhederne, der indsendes til Energitilsynet, efter regler fastsat af Energitilsynet.

Stk. 3. Såfremt en virksomhed indsender mangelfulde eller fejlbehæftede oplysninger, eller indsender oplysningerne efter den fastsatte tidsfrist, kan Energitilsynet fastsætte foreløbige værdier. Energitilsynet kan, for virksomhedens regning, anvende ekstern bistand til værdifastsættelsen. De foreløbige værdier erstattes af virksomhedens egne tal, når disse er fremsendt til Energitilsynet med behørig dokumentation.

Stk. 4. Grundlaget for benchmarkingen tages fra og med regnskabsåret 2007 op til revision mindst hvert fjerde år med henblik på eventuelle justeringer og inddragelse af nye vurderingskriterier.

Stk. 5. Resultaterne af benchmarkingen samt den anvendte metode for benchmarkingen offentliggøres af Energitilsynet.

Stk. 6. Omkostninger til energibesparende aktiviteter, jf. § 16, stk. 3, indgår ikke i benchmarkingen.

§ 27. Fra og med reguleringsåret 2008 udmelder Energitilsynet årligt individuelle effektiviseringskrav baseret på benchmarking af virksomhederne, jf. § 26, stk. 1.

Stk. 2. Effektiviseringskrav, der fremkommer ved benchmarkingen af den økonomiske effektivitet, gennemføres som en procentvis varig reduktion af den enkelte virksomheds reguleringspris eller rådighedsbeløb. Effektiviseringskrav, der fremkommer ved benchmarkingen af kvalitet i leveringen, gennemføres som en procentvis ét-årig reduktion af den enkelte virksomheds reguleringspris eller rådighedsbeløb.

Stk. 3. Såfremt en virksomheds for sent indsendte oplysninger, jf. § 26, stk. 3, ville have givet anledning til en ændring af udmeldte effektiviseringskrav, vil justeringen finde sted i forbindelse med Energitilsynets fastsættelse af virksomhedens indtægtsramme for det næstfølgende reguleringsår. For sent indsendte oplysninger giver ikke anledning til genberegning af benchmarkingen. [...]"

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har tidligere ved afgørelse af 20. april 2009 (j.nr. 1011-331) samt ved afgørelse af 18. maj 2010 (j.nr. 1011-346) behandlet spørgsmålet om, hvorvidt de geografiske forhold på Danmarks vestkyst skal inddrages ved benchmarkingen af elnetselskaberne.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 13 af 16

Ved afgørelsen af 20. april 2009 fandt Energiklagenævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Energitilsynets benchmarking af klager. Energiklagenævnet lagde vægt på, at Energitilsynet er tillagt et vidt skøn ved valg af metode for benchmarkingen, herunder til korrektion for fordyrende rammevilkår, samt at den valgte metode måtte anses for egnet til vurdering af selskabernes effektiviseringspotentialer og i øvrigt baseret på saglige hensyn. Energiklagenævnet fandt endvidere efter en samlet vurdering, at de oplysninger, der forelå om klagers særlige forhold, herunder oplysninger om geografisk placering og decentral produktion, ikke kunne føre til, at Energitilsynets skøn i det konkrete tilfælde burde tilsidesættes.

Ved afgørelsen af 18. maj 2010 fandt Energiklagenævnet ligeledes ikke grundlag for at tilsidesætte Energitilsynets benchmarking af klager. Energiklagenævnet henviste til nævnets vurdering i afgørelsen af 20. april 2009 og fandt herudover, at det af klager fremførte vedrørende korrosionspåvirkning, herunder de af Dansk Standard anvendte korrosionsklasser, ikke var tilstrækkeligt til at tilsidesætte Energitilsynets vurdering af, om der burde korrigeres for korrosionspåvirkning ved Danmarks vestkyst. Energiklagenævnet fandt endvidere, at klagers oplysninger om vindpåvirkning, decentral elproduktion samt lav kundetæthed ikke gav grundlag for at korrigere for fordyrende rammevilkår.

Energiklagenævnet har endvidere ved afgørelse af 6. juni 2011 (Energiklagenævnets j.nr. 1011-10-9) taget stilling til lignende forhold for så vidt angår elnetselskaberne Thy-Mors Energi A/S, Vestjyske Net 60 kV A/S og RAH Net A/S indtægtsrammer for 2011, jf. ovenfor.

Afgørelserne er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk under menupunktet "Afgørelser"

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Rammevilkår

Energiklagenævnet fandt ved afgørelsen 20. april 2009 som ovenfor anført, at der ikke var grundlag for at antage, at selskaber, der er beliggende på Danmarks vestkyst, generelt er påvirkede af sådanne fordyrende rammevilkår, herunder effekter af mere korrosivt miljø samt meget decentral elproduktion, at der i almindelighed bør korrigeres særskilt herfor ved benchmarkingen af elnetselskaberne. Energiklagenævnet fandt videre ved afgørelse af 18. maj 2010, at de tilvejebragte oplysninger om de af Dansk Standard anvendte korrosionsklasser ikke var tilstrækkeligt til at tilsidesætte Energitilsynets vurdering af, at der ikke er grundlag for at korrigere for fordyrende rammevilkår for vestjyske selskaber. Energiklagenævnet fandt endvidere, at oplysningerne om vindpåvirkning, decentral elproduktion og lav kundetæthed ikke gav grundlag for at korrigere for fordyrende rammevilkår.

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 14 af 16

Energitilsynet har i bilag 2 til afgørelsen af 25. oktober 2010 foretaget en analyse af de fordyrende rammevilkår. Energitilsynet har på baggrund heraf ikke fundet anledning til at inddrage de af klager anførte forhold vedrørende elnetselskaberne på Jyllands vestkyst som fordyrende rammevilkår.

Efter en samlet vurdering, og på baggrund af de af klager frembragte oplysninger vedrørende korrosion, vindpåvirkning, decentral elproduktion og lav kundetæthed, finder Energiklagenævnet fortsat af de grunde, der er anført i nævnets afgørelse af 20. april 2009 (j.nr. 1011-331) samt 18. maj 2010 (j.nr. 1011-346), samt under henvisning til Energitilsynets ændrede beregningsmetode og den ovenfor nævnte analyse, at der ikke er grundlag for at korrigere for fordyrende rammevilkår for netselskaber beliggende ved Jyllands vestkyst. Energiklagenævnet kan efter en samlet vurdering tiltræde Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010.

Klager har anført, at Energitilsynet har ændret praksis set i forhold til den praksis Energitilsynet havde i perioden 2000 til 2004 vedrørende behandlingen af korrosionsbetingede omkostninger, og at denne praksisændring er i strid med den forvaltningsretlige grundsætning om forbud mod *reformatio in pejus*. Energiklagenævnet bemærker hertil, at *reformatio in pejus* betyder, at en rekursinstans ved efterprøvelsen af en konkret afgørelse ændrer 1. instansens afgørelse til skade for klageren/sagens part. Betragtninger om, i hvilke tilfælde der måtte gælde et forbud herimod, synes således ikke relevante i den foreliggende sammenhæng.

Hvis Energitilsynet måtte have ændret praksis for behandlingen af korrosionsbetingede omkostninger, bemærker Energiklagenævnet, at elnetselskaberne siden 1. januar 2005 har været underlagt indtægtsrammeregulering. Siden 2008 har Energitilsynet endvidere benchmarket elnetselskabernes øko-

nomiske effektivitet og siden 2009 tillige selskabernes kvalitet i levering af elektricitet. Reguleringen af selskaberne sker på baggrund af elforsyningslovens § 70, stk. 9, og indtægtsrammebekendtgørelsens §§ 26 og 27. Energitilsynet foretager indtægtsrammeregulering og benchmarking for alle elnet-selskaber efter samme model, hvorefter individuelle forhold vurderes, herunder f.eks., hvorvidt ekstraordinære omkostninger skal holdes uden for den økonomiske benchmarking. Energiklagenævnet finder derfor, at Energitilsynets eventuelle ændrede administration af indtægtsrammereguleringen, herunder behandlingen af korrosionsbetingede omkostninger, i givet fald har karakter af en generel ændring af praksis med fremadrettet virkning. En sådan praksisændring vil derfor ikke være i strid med forvaltningsretlige lighedsbetragtninger. Energiklagenævnet har tidligere bl.a. ved afgørelse af 5. maj 2008 (j.nr. 11-538) fastslået, at den af Energitilsynet anvendte model – netvolumenmodellen – for benchmarking af selskaberne er egnet som grundlag for benchmarkingen og i overensstemmelse med elforsyningsloven og indtægtsrammebekendtgørelsen. Energiklagenævnet finder endvidere, at Energitilsynet i de tidligere afgørelser om reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer samt i den nu foreliggende påklagede afgørelse med bilag har redegjort for samt begrundet valget af modellen.

Energiklageklagenævnet stadfæster herefter Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 for så vidt angår spørgsmålene om fordyrende rammevilkår.

Driftsomkostning fra 2002

Energitilsynet fastsætter fristen for indmelding af oplysninger til brug for Energitilsynets udmelding af netselskabernes indtægtsrammer, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 26, stk. 2. Det følger endvidere af indtægtsrammebekendtgørelsens § 27, stk. 3, at såfremt en virksomheds for sent indsendte oplysninger ville have givet anledning til en ændring af de udmeldte effektiviseringskrav, vil justeringen finde sted i forbindelse med Energitilsynets fastsættelse af virksomhedernes indtægtsrammer for det næstfølgende reguleringsår. Det følger samtidig af bestemmelsen, at for sent anmeldte oplysninger ikke giver anledning til genberegning af benchmarkingen.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Energiklagenævnet til grund, at klager ikke har anmeldt den omhandlede driftsomkostning fra 2002 som en ekstraordinær omkostning indenfor den af Energitilsynet fastsatte frist den 1. juni 2010.

Herefter har Energiklagenævnet ikke bemærkninger til, at Energitilsynet i afgørelsen af 25. oktober 2010 behandler omkostningen fra 2002 som en almindelig driftsomkostning. Det kan ligeledes ikke give Energiklagenævnet anledning til bemærkninger, at Energitilsynet, såfremt klager indberetter ovenstående ekstraordinære omkostning med behørig dokumentation, vil behand-

5. september 2011

J.nr 1011-10-8-30

ALP –EKN

Side 15 af 16

le den omhandlede driftsomkostning fra 2002 i henhold til indtægtsrammebekendtgørelsens § 27, stk. 3, og dermed regulere for driftsomkostningen i næstfølgende reguleringsår, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, og ikke foretage en genberegning af benchmarkingen 2011.

Det af klager anførte vedrørende en eventuel henvendelse til Energitilsynet om omkostningens karakter kan ikke føre til, at reglerne i indtægtsrammebekendtgørelsens § 27, stk. 3, ikke finder anvendelse.

Energiklagenævnet stadfæster herefter tillige Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 vedrørende driftsomkostningen fra 2002. Energitilsynets afgørelse stadfæstes således i sin helhed.

5. september 2011
J.nr 1011-10-8-30
ALP –EKN

Energiklagenævnets afgørelse

Side 16 af 16

Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2010 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 5. september 2011.

Afgørelsen er truffet i henhold til elforsyningslovens § 89.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i elforsyningsloven.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

/Annemette Lomholt Pedersen
Fuldmægtig, cand.jur.